
Za sprawą Hermesa.

Ars Regia : czasopismo poświęcone myśli i historii wolnomularstwa 12/19,
348-350

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

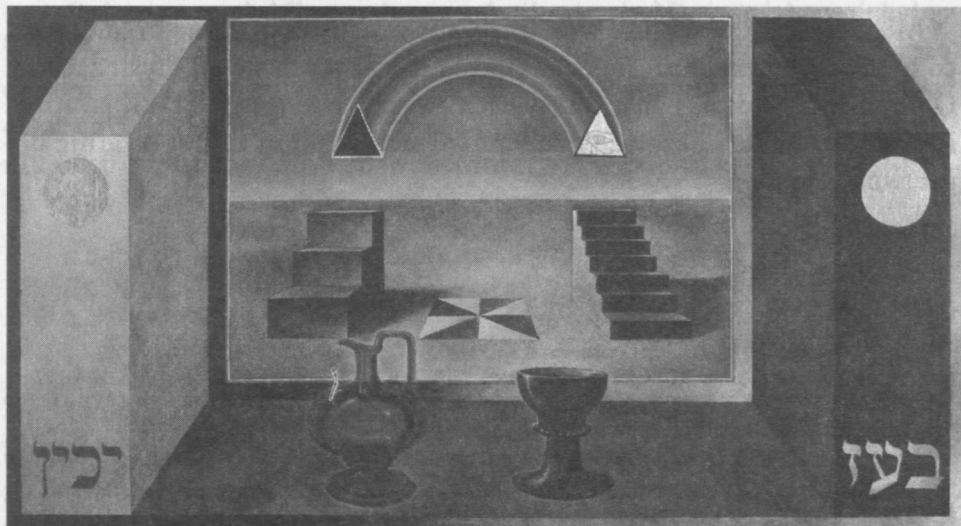
Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GALERIA „ARS REGIA” POLECA

Za sprawą Hermesa

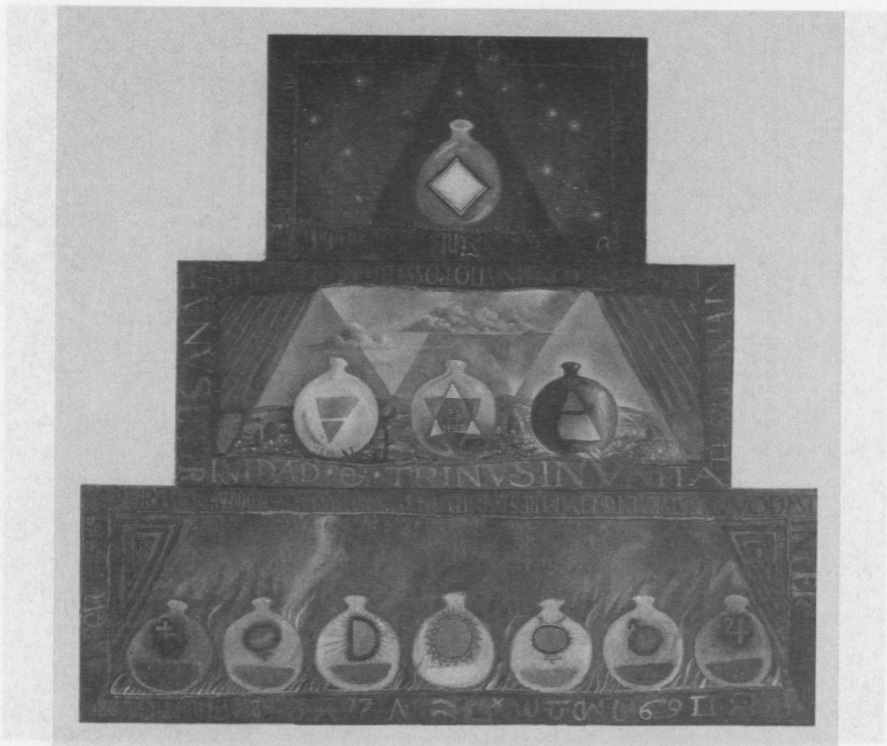
Zaprezentowane w niniejszym zeszycie „Ars Regia” reprodukcje obrazów Henryka Wańka (także na ostatniej stronie okładki i w dziale *Wokół architektury*) pochodzą z dziewięćdziesiątych lat ubiegłego wieku, a więc z okresu, kiedy ich Autor bardziej był malarzem niż pisarzem i eseistą. Wszystkie zespolone wspólnym tematem – wizją Świątyni Salomona.

Henryk Waniek nie tylko na gruncie malarstwa rozwiązuje zagadkę istnienia budując liczne alegorie i metafory (należy do najwybitniejszych

Henryk Waniek, *Templum Salomonis*, 1989,
olej na płótnie i desce, 84×47 cm.

Fot. Michał Glinicki.

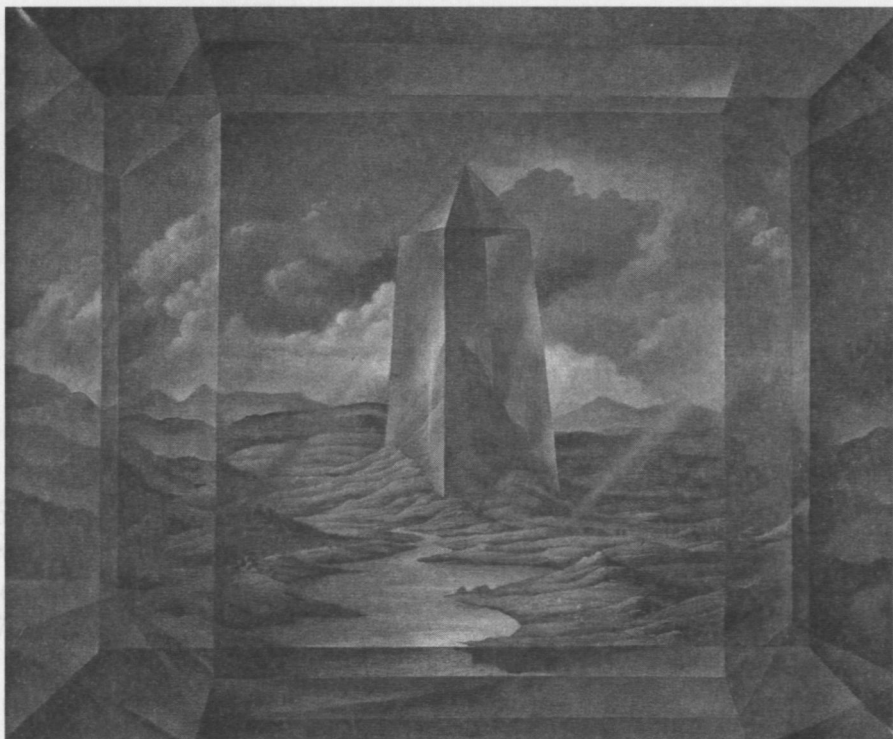

Henryk Waniek, *Silva philosophorum*, 1991,
olej na płótnie, trójkąt o podstawie $l=110$ cm i wysokości $h=115$ cm.

Fot. Michał Glinicki.

surrealistów we współczesnym polskim malarstwie), podobnie rzecz rozgrywa się na gruncie literatury, którą uprawia z dużym powodzeniem od blisko czterdziestu lat.

Książki Henryka Wańka to specyficzny mariaż eseistyki i literatury pięknej, w których to tropy prowadzą do postaci rzeczywistych, historycznych z jednej strony oraz mitologicznych z drugiej. Jako publicysta pisze często o Śląsku. Mówi, że czyta w Śląsku jak w księdze i zdaje tylko sprawozdanie z tej lektury. Współpracuje z pismami: „Dialog”, „Znak”, „Odra”, „Więź”, „Twórczość”. Opublikowane przez niego książki to między innymi: *Dziady berlińskie*, Warszawa 1984, *Hermes w Górach Śląskich*, Wrocław 1994, *Opis podróży mistycznej z Oświęcimia do Zgorzelca*, Kraków 1996, *Pitagoras na trawie*, Warszawa 1997, *Inny Hermes*, Warszawa–Wrocław 2001, *Finis Silesiae*, Wrocław 2004 i ostatnio *Sprawa Hermesa*, Kraków 2007. Ostat-

Henryk Waniek, *Wnętrze Szmaragdu*, 1988,
olej na płótnie, 55×46 cm.

Fot. Michał Glinicki.

ni z wymienionych tu utworów to powieść, która w przewrotny sposób opowiada o losach Hermanna Daniela Hermesa, kaznodziei, nauczyciela, autora rozpraw i hymnów, wysokiego urzędnika pruskiego za czasów Fryderyka Wilhelma II, rodem z małego śląskiego miasteczka Petznick (dziś Piaśnice).

Autor zaprasza od lat widzów i czytelników do odbywania wędrówek po baśniowych przestrzeniach kraju filozofów, aby, tak jak on sam, mieli szansę na odkrycie rzeczy zagubionych, tajemniczych, symbolicznych i mistycznych. Przewodnikiem zdaje się być bóg Hermes i to jego wpływowi zapewne zawdzięczać możemy przekraczanie granicy oznaczonej tablicą „*Metafizyka*”.